

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

Identifikacijska
naljepnica

PAŽLJIVO NALIJEPI TI

FIL

FILOZOFIJA

Ispitna knjižica 2

FIL IK-2 D-S031

FIL.31.HR.R.K2.12

23338

12

Prazna stranica

OPĆE UPUTE

Pozorno pročitajte sve upute i slijedite ih.

Ne okrećite stranicu i ne pišite esej dok to ne odobri dežurni nastavnik.

Nalijepite identifikacijske naljepnice na sve ispitne materijale koje ste dobili u sigurnosnoj vrećici.

Ispit traje **150** minuta bez stanke.

U ovome dijelu ispita napišite esej slijedeći priložene upute i smjernice za pisanje eseja.

Možete pisati po listu za koncept, ali se njegov sadržaj neće bodovati.

Esej obvezatno napišite na list za čistopis.

Upotrebljavajte isključivo kemijsku olovku kojom se piše plavom ili crnom bojom.

Pišite čitko. Esaj će se bodovati s nula (0) bodova ako je nečitko napisan.

Ako pogriješite u pisanju, pogreške stavite u zagrade, precrtajte ih i stavite skraćeni potpis.

Zabranjeno je potpisati se punim imenom i prezimenom.

Želimo Vam mnogo uspjeha!

Ova ispitna knjižica ima 12 stranica, od toga 3 prazne.

Filozofija

Esej

Zadatak esejskoga tipa

Pozorno pročitajte navedeni tekst. Prema ponuđenim smjernicama napišite esej s jasnom strukturom: uvodnim dijelom (postavljanjem teze ili hipoteze), središnjim dijelom (analizom i argumentacijom) i zaključkom (sintezom).

Tema eseja: Pravila igre

Prvi tekst

Pa kako bismo nekome objasnili što je igra? Vjerujem da bismo mu opisivali *igre* i mogli bismo dodati opisu: „To *i slično* naziva se ‘igrama’”. (...)

Možemo ipak vrlo dobro zamisliti da se ljudi na nekoj livadi zabavljaju time što se igraju loptom, i to tako da započinju različite igre koje postoje, neke ne odigraju do kraja, u međuvremenu nasumce bacaju loptu uvis, međusobno se u šali naganjaju i gađaju loptom, itd. I sad netko kaže: Cijelo vrijeme ljudi igraju igru loptom i stoga se pri svakom bacanju ravnaju prema određenim pravilima.

A zar nema i slučaja kad igramo i – ‘make up the rules as we go along’ (tijekom igre usput stvaramo pravila)? Da, i onog slučaja u kojem ih mijenjamo – ‘as we go along’ (kako dalje igramo).

(...) Ali kako to izgleda igra koja je posvuda ograničena pravilima?, čija pravila ne dopuštaju da nastupi nikakva dvojba; zatvaraju joj sve prolaze. – Zar ne možemo zamisliti pravilo koje regulira primjenu pravila? I dvojbu koju *ono* pravilo otklanja – i tako dalje?

(...) Pravilo stoji tu kao putokaz. – Zar on ne ostavlja otvorenom nikakvu dvojbu o putu kojim moram ići? ...gdje stoji u kojem ga smislu moram slijediti;...

Može se lako učiniti da svaka dvojba *pokazuje* samo neku postojeću pukotinu u fundamentu; tako da je sigurno razumijevanje moguće samo onda ako najprije dvojimo o svemu o čemu se *može* dvojiti, a zatim sve te dvojbe uklonimo.

Putokaz je u redu – ako, u normalnim okolnostima, ispunjava svoju svrhu.

Ludwig Wittgenstein, *Filozofijska istraživanja*

Filozofija

Esej

Drugi tekst

„Igra [je] dobrovoljna radnja ili djelatnost, koja se odvija unutar nekih utvrđenih vremenskih ili prostornih granica, prema dobrovoljno prihvaćenim ali i beziznimno obaveznim pravilima, kojoj je cilj u njoj samoj, a prati je osjećaj napetosti i radosti te svijest da je ona ‘nešto drugo’ nego ‘obični život’. Tako određen pojam čini se prikladan da obuhvati sve što u životinja, djece i odraslih nazivamo igrom: igre spretnosti i snage, igre razuma i sreće, igre predstavljanja i prikazivanja. Čini se da kategoriju igre možemo smatrati za najosnovniji duhovni element života.”

... U početku svakog natjecanja jest igra tj. sporazum, prema kojem se unutar nekih prostornih i vremenskih granica te po određenim pravilima i u određenom obliku ima izvršiti nešto što uzrokuje razrješenje napetosti, te je izvan uobičajenog životnog toka.

Svaka igra ima njoj svojstvena pravila. Ona određuju norme koje vrijede unutar privremenog svijeta što ga je izdvojila igra. Pravila igre bezuvjetna su i ne podliježu sumnji. Čim se pravila prekrše, svijet igre se ruši.

Johan Huizinga, *Homo ludens*

Filozofija

Esej

Smjernice za pisanje

U eseju odredite pojmove: „igra”, „pravila igre”, „pravila o pravilima”, „promjenjivost i nepromjenjivost pravila u igri”, „sporazum” i „natjecanje”.

1. Objasnite zašto je igra važna za čovjeka i po čemu se razlikuje od svakodnevnih aktivnosti.
2. Objasnite kako Ludwig Wittgenstein određuje igru i koji su prema njemu razlozi zbog kojih ju nije moguće definirati. Objasnite kako Johan Huizinga određuje igru.
3. Objasnite i usporedite ulogu i razumijevanje pravila u igri prema Ludwigu Wittgensteinu i Johanu Huizingi.
4. Objasnite može li se igrati igra bez unaprijed utvrđenih i obvezujućih pravila. U kojoj su mjeri pravila važna za igru?
5. Objasnite zbog čega su prijeko potrebna pravila koja reguliraju primjenu pravila igre.

Argumentaciju u eseju potkrijepite primjerima:

1. potrebe za neovisnim sucem koji prosuđuje o primjeni pravila igre
2. igranja igre koja nema unaprijed utvrđena pravila, nego se ona spontano stvaraju tijekom igre.

List za čistopis

Ovim se prostorom koristi ocjenjivač. Molimo Vas nemojte u njega ništa upisivati.

03

List za čistopis

Ovim se prostorom koristi ocjenjivač. Molimo Vas nemojte u njega ništa upisivati.

03

List za čistopis

Ovim se prostorom koristi ocjenjivač. Molimo Vas nemojte u njega ništa upisivati.

03

List za čistopis

Ovim se prostorom koristi ocjenjivač. Molimo Vas nemojte u njega ništa upisivati.

03

Prazna stranica

Prazna stranica

